

Sayı : 38591462-400-2024-1881

26.08.2024

Konu : Menşe Belgelerinde Tevsik Edici Unsurlar Hk.

Sirküler No: 562

Sayın Üyemiz,

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından Odamıza gönderilen 23.08.2024 tarih ve 8635 sayılı yazıda ;

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından basımı yapılan dolaşım ve menşe belgeleri, ihracata konu olan eşyanın tercihli veya tercihsiz tarife kurallarından hangisine tabi olduğunu gösteren, uluslararası ve ulusal mevzuata uygun olarak düzenlenen resmi evrak olduğu, Menşe Belgelerinde Tevsik Edici Unsurların dış ticarete kullanılan kıymetli evrak niteliğinde olması nedeniyle onaya sunulan belgelerin tetkikinin ilgili mevzuata göre titizlikle yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Söz konusu duyuru Odamız web sayfasında (<https://www.denizticaretodasi.org.tr/tr>) Genel/Teknik/İhale bölümlerinde yayımlanmakta olup, ayrıca yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

Saygılarımla,

*e-imza*İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter**Ek:TOBB Yazısı (2 sayfa)**

Dağıtım:

Gereği:

- Tüm Üyeler (WEB sayfası ve e-posta ile)
- İMEAK DTO Şube ve Temsilcilikleri
- Türk Armatörler Birliği
- GİSBİR (Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği Derneği)
- VDAD (Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği)
- TÜRKLİM (Türkiye Liman İşletmecileri Derneği)
- KOSDER (Koster Armatörleri ve İşletmecileri Derneği)
- GBD Gemi Brokerleri Derneği
- TURSSA (Gemi Tedarikçileri Derneği)
- ROFED (Kabotaj Hattı Ro-Ro ve Feribot İşletmecileri Derneği)

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları
- İMEAK DTO Meslek Komite Başkanları

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BSVC6H120>
Bilgi için: Alper Sercan KALPAKOĞLU Telefon:
E-Posta: alper.kalpakoğlu@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

- UTİKAD (Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği)
- S.S Armatörler Taşıma ve İşletme Kooperatifi
- İMEAK DTO 29,32,33,36,40,41,42 ve 43 No'lu Meslek Komite Başkan ve Üyeleri

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BSVC6H120>
Bilgi için: Alper Sercan KALPAKOĞLU Telefon:
E-Posta: alper.kalpakoğlu@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Sayı : E-34221550-101.99-8635

Tarih: 23.08.2024

Konu : Menşe Belgelerinde Tevsik Edici Unsurlar

**TÜM ODALAR
(Genel Sekreterlik)**

Birliğimiz tarafından basımı yapıлып, Odalarımıza dağıtımı gerçekleştirilen dolaşım ve menşe belgeleri, ihracata konu olan eşyanın tercihlili veya tercihsiz tarife kurallarından hangisine tabi olduğunu gösteren, uluslararası ve ulusal mevzuata uygun olarak düzenlenen resmi evraktır. Bu kapsamda, belgelerin dış ticarete kullanılan kıymetli evrak niteliğinde olması nedeniyle, onaya sunulan belgelerin tetkikinin ilgili mevzuata göre titizlikle yapılması gerekmektedir.

Mer'i mevzuat gereği menşe ve dolaşım belgelerinin satış ve onay işlemleri ile yetkilendirilen Odalarımız, başta Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili maddelerindeki hükümleri dikkate alarak, kendilerine ibraz edilen menşe ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine esas teşkil eden tevsik edici belgelerin mevzuata uygun olarak kontrolünden sorumludur.

Bu çerçevede, menşe ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi; eşyanın menşe statüsünü veya ilgili mevzuatın diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden bilgi ve belgeleri, onay mercii olan Odalarımıza ibraz etmekte sorumludur.

Odalarımız tarafından ticarete konu olan eşyanın menşesine dair kesin bir kanıya varılmasını sağlayacak incelemelerin, tevsik edici evrak üzerinde yapılması ve ibraz edilen bilgi ve belgelerin eşyanın menşesini tasdik eder nitelikte olmasının teyidi ve menşe ve dolaşım belgelerinin mevzuata uygun olarak doldurulup doldurulmadığının tespitinin akabinde, belgelerin onay işleminin tamamlanabileceği de bilinmektedir.

İthalatçı ülke gümrük idarelerince mezkur belgeler sonradan kontrol işlemine tabi tutulabilmektedir. Sonradan kontrol prosedürünün neticesinde, Odalarımızın hukuki olarak menfi bir sonuç veya yaptırım ile karşılaşmamasını teminen, bahse konu kesin kanıya varılmasına esas teşkil edecek ilgili tüm bilgi ve belgelerin tevsik edici evrak olarak firmalardan talep edilmesi elzendir. Bu usul, Odalarımızın mühürleri tatbik edilerek onaylanan ve Gümrük İdarelerinin vize işlemine tabi tutulmayan Menşe Şahadetnameleri için ayrı bir öneme sahiptir.

Özetle, Odalarımız kendilerine ibraz edilen ve menşe ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine esas teşkil eden belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak kontrolünden ve kendilerinin hazırladıkları belgelerin doğruluğundan sorumludur.

Birliğimizce, menşe ve dolaşım belgelerinin satış ve onay işlemleri ile ilgili başta 2024 yılı içinde düzenlenen Sonradan Kontrol ve Menşe Kuralları Eğitimleri olmak üzere, Ticaret Bakanlığı ile işbirliği halinde konuya ilişkin muhtelif tarihlerde düzenlenen tüm eğitimlerde, bahse konu prosedüre azami ölçüde dikkat edilmesi defaatle vurgulanmıştır.

Bunlara ilaveten, menşe ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesi, satış ve onay işlemlerindeki uygulamalara dair Odalarımızın görüş talepleri, gerek görülmesi halinde Birliğimiz tarafından Ticaret Bakanlığına iletilmektedir. Belge düzenlenen eşyanın menşesine ilişkin tevsik edici bilgiler ile eşyanın faturasında bulunması gereken

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://belgedogrula.tobb.org.tr/belgedogrulama.aspx?eD=BSRK73K4BE>

Tel : +90 (312) 218 20 00 (PBX) - Faks : +90 (312) 219 40 90 -91 -92... - E-Posta : info@tobb.org.tr

Bilgi İçin: Kubilay ŞİMŞEK - Tel : 0312 218 2230 - E-Posta : kubilay.simsek@tobb.org.tr

bilgilerin neler olacağına dair Birliğimize ulaşan görüş talebi de Ticaret Bakanlığına bu kapsamda iletilmiştir. Bakanlığın konu hakkındaki cevabi yazısında:

"İlgi'de kayıtlı yazınızda eşyanın menşesine ilişkin tevsik edici bilgiler ile eşyanın faturasında bulunması gereken bilgilere ilişkin sorular sorulmakta ve Bakanlığımız değerlendirmeleri talep edilmektedir.

Bu kapsamda, eşyanın tercihli olmayan menşei 4458 sayılı Gümrük Kanununun ve Gümrük Yönetmeliğinde belirlenen usul ve esaslara göre belirlenmekte olup eşyanın tercihli olmayan menşei ispat üzere düzenlenen menşe şahadetnamesi gümrük idaresince vize edilmeksizin sadece oda/birliklerce onaylanmaktadır.

Gümrük Yönetmeliğinin "Menşe ülkenin belirlenmesi" ni düzenleyen 33 üncü maddesinde "Eşyanın başka bir ülkede değişiklik ve işlem görmesi veya üretimin birden fazla ülkede gerçekleştirilmesi halinde bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir." hükmü yer almaktadır.

Bununla birlikte, adı geçen Yönetmeliğin 35 inci maddesi gereğince tekstil ürünleri haricinde birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılmak suretiyle gördüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve EK-6'da yer alan listedeki ürünlerin o ülke menşeli sayılabilmesi için listenin üçüncü sütununda belirtilen işlem ve işçiliği görmesi gerekir. Eşyanın söz konusu listede yer almaması durumunda ise adı geçen Yönetmeliğin EK- 4'de yer alan 5 no.lu notunda belirtildiği şekilde her bir olay bazında Gümrük Kanununun 19 uncu maddesinde belirtilen en son esaslı işçilik ve eylem kavramı çerçevesinde olayın değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, menşe şahadetnamelerine konu eşyanın menşeinin belirlenmesi için eşyaya ilişkin özel bir kuralın bulunmaması durumunda Gümrük Kanununun 19 uncu maddesinde belirtilen en son esaslı işçilik ve eylem kavramının ne olduğu ve üretim faaliyetlerinin yeni bir ürün üretimi olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği her bir olay bazında ayrı ayrı değerlendirilmesi gereken teknik bir konudur.

Diğer taraftan, mezkur yazınızda sorulan "eşyanın menşei belirlenmek için istenilmesi gereken tevsik edici belgelerin" teker teker sayılması mümkün bulunmamakla birlikte, menşe şahadetnamesi düzenlenirken eşyanın üretildiği tesise ilişkin düzenlenen kapasite raporu, üretimde kullanılan girdilere ilişkin faturalar, müstahsil makbuzları, maliyet tabloları gibi belgelerin incelenebileceği değerlendirilmektedir."

şeklinde bilgi verilmiştir.

Bu itibarla, menşe ve dolaşım belgelerinin onay işlemlerinin Odanızca mezkur açıklamalar çerçevesinde gerçekleştirilmesi hususunda gereğini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

Mustafa SARAÇÖZ
Genel Sekreter